

งานอบรมเสวนา "ตามทันสถานการณ์ COVID-19 กับการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลอง"

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมการวิจัย จัดงานอบรมเสวนา "ตามทันสถานการณ์ COVID-19 กับการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลอง" ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โปรแกรม Cisco Webex โดยได้รับเกียรติจาก ศ.นพ.เกียรติ รักษ์รุ่งธรรม ผู้อำนวยการบริหารโครงการพัฒนาวัคซีนโควิด-19 จากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ รศ.ดร.น.สพ.วิทวัช วิริยะรัตน์ จากคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดร.สพญ.ฉลลิกา แก้วบริสุทธิ นักวิจัย จากกลุ่มวิจัยนวัตกรรมสุขภาพสัตว์และการจัดการ ศูนย์ไบโอเทค สวทช. ทีมวิทยากรที่มากไปด้วยความรู้ ความเชี่ยวชาญ เสริมทัพด้วย รศ.น.สพ.ปานเทพ รัตนากร คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์และสัตววิทยาประยุกต์ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ให้เกียรติเป็นผู้ดำเนินรายการ มาร่วมแบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และอัปเดต "ความก้าวหน้าของการวิจัยและพัฒนาวัคซีน COVID-19 สัญชาติไทย" ไม่ว่าจะเป็น ChulaCov19 หรือวัคซีนชนิด Viral vector ที่ สวทช. ทำอยู่ รวมไปถึงความหลากหลายของไวรัสที่พบในสัตว์ และความสัมพันธ์กับ COVID-19 สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

ศ.นพ.เกียรติ ให้ข้อมูลว่า จุฬาฯ ได้เริ่มวิจัยและพัฒนาวัคซีน ChulaCov19 มาประมาณ 2.5 ปี โดยเริ่มต้นตั้งแต่ vaccine design, animal testing, clinical batch จนกระทั่งได้วัคซีน ChulaCov19" ชนิด mRNA ในเฟสที่ 1 ผลการทดสอบจากอาสาสมัคร พบว่าอาสาสมัครมีภูมิคุ้มกันดี กระตุ้นแอนติบอดีได้สูงมากในการยับยั้งเชื้อสายพันธุ์ดั้งเดิม และสามารถยับยั้งเชื้อข้ามสายพันธุ์ได้ทั้ง 4 สายพันธุ์คือ Alpha, Beta, Gamma และ Delta ได้ อีกทั้ง ได้เตรียมการขึ้นทะเบียนใช้ในภาวะฉุกเฉินต่อไป ปัจจุบัน จุฬาฯ ได้เตรียมพร้อมวัคซีน generation 2 สำหรับรับมือกับสายพันธุ์ Omicron และคาดว่าจะเริ่มทดสอบกับอาสาสมัครภายในต้นปีหน้า

ดร.สพญ.ฉลลิกา กล่าวถึงข้อสังเกตที่พบจากการวิจัยและพัฒนาวัคซีนชนิด Viral vector หลักๆ 3 ประเด็น คือ 1. การมี ABSL-3 facility ที่ครบครัน จะช่วยลดเวลาที่ใช้ในการพัฒนาวัคซีนได้เป็นอย่างมาก 2. เพศชาย-หญิง อาจมีผลต่อการติดเชื้อและการแสดงออกของโรคที่แตกต่างกัน จากผลการทดสอบในหนูแฮมสเตอร์พบว่า หนูที่ติดเชื้อเพศผู้ มีรอยโรคที่ชัดเจนและสามารถแปลผลได้มากกว่าหนูที่ติดเชื้อเพศเมีย 3. จากงานวิจัยที่ตีพิมพ์ออกมาระบุว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่มาแล้ว มีอัตราการป่วย/การติดเชื้อโคโรนน้อยกว่าคนที่ไม่ได้รับวัคซีน ประกอบกับ Viral vector ที่ สวทช. กำลังวิจัยอยู่เป็น influenza เหมือนกัน จึงทำให้ไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนมากนัก

รศ.ดร.น.สพ.วิทวัช ให้ความรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของไวรัสว่าขึ้นอยู่กับชนิดของ Host และคาดการณ์ว่าต้นตอของไวรัส SARS-CoV-2 หรือ COVID-19 มาจากค้างคาว กลุ่มค้างคาวมงกุฎ ซึ่งเป็นสัตว์จากธรรมชาติ และมีงานวิจัยค้นพบว่า ค้างคาวมีความหลากหลายของไวรัสค่อนข้างมาก ปัจจุบัน มีสัตว์หลากหลายประเภทที่สามารถติดเชื้อได้ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงสัตว์จากธรรมชาติ หรือสัตว์ทดลอง อย่างไรก็ตาม การแพร่เชื้อขึ้นอยู่กับชนิดของสัตว์ด้วย เช่น แมว ติดเชื้อได้ แพร่เชื้อได้ ในขณะที่สุนัข ติดเชื้อได้ แต่ไม่แพร่เชื้อไม่ได้ โดยสรุปงานอบรมดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมงานทั้งหมด 167 ท่าน

